



Nota Activeren, Waarderen en Afschrijven (2021)

Na besluitvorming in raad d.d. 28 oktober 2021

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding.....	4
Hoofdstuk 2 Activabeleid	8
Hoofdstuk 3 Waarderingsgrondslagen.....	10
Hoofdstuk 4 Afschrijvingsbeleid	11
Hoofdstuk 5 Samenvatting beleidslijnen	13
Bijlage I: Tabel afschrijvingstermijnen.....	16

Hoofdstuk 1 Inleiding

1. 1 Inleiding

Voor het realiseren van vastgestelde beleidsdoelen zijn ook investeringen nodig. Van een investering is sprake als het gaat om een qua omvang wat grotere uitgave, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De nota 'Activeren, waarderen en afschrijven' is een instrument dat een richtlijn geeft voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen. Investerings leiden tot bezittingen die vaste activa worden genoemd en een plek op de balans hebben. Voor zowel bestuur als ambtelijke organisatie is het van belang om een transparant en adequaat beleid te hebben op het gebied van deze investeringen / activa en hiervoor objectieve grondslagen vast te stellen. Een transparant en adequaat activabeleid vormt namelijk één van de pijlers voor het bepalen van de financiële positie en het financiële vermogen van de gemeente.

Deze nota bakent de formele kaders af waarbinnen het college van burgemeester en wethouders dient om te gaan met activeren, waarderen en afschrijven. Kernachtig is de doelstelling van deze nota 'het formuleren van beleid en het vastleggen van uniforme regels voor het activeren, waarderen en afschrijven van de vaste activa'. Daarmee vervult deze nota ook een ondersteunende rol bij de producten van de planning- & controlcyclus.

Directe aanleiding voor het actualiseren van deze nota activeren, waarderen en afschrijven is:

- In januari 2020 is er een landelijke notitie materiële vast activa gepubliceerd. Hoewel dit niet leidde tot grote wijzigingen, is het wel een natuurlijk moment om de nota te actualiseren. Zeker ook omdat het één van de oudere door de raad vastgestelde nota's is die voortvloeien uit de financiële beheersverordening..
- De gebruiksduur van een investering komt niet altijd voldoende goed overeen met de afschrijvingsperiode die door de raad is vastgesteld. Daarmee worden de kosten in onvoldoende mate goed toegerekend aan de jaren waarin het activum in gebruik is.

Deze nota is opgesteld binnen de volgende wet- en regelgeving:

1. Besluit Begroting en Verantwoording, artikel 59-65 (inclusief beantwoording vragen door commissie BBV)
2. Notitie materiële vaste activa, gepubliceerd door de commissie BBV (gepubliceerd januari 2020)
3. Financiële beheersverordening van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

In ieder geval deze 3 documenten plus deze nota vormen samen het kader. Om deze nota Activeren, waarderen en afschrijven compact en helder te houden, is gekozen om aan te sluiten bij de door de commissie BBV gepubliceerde notitie materiële vaste activa. Dit betekent dat deze leidend is, deze informatie niet meer is opgenomen in deze gemeentelijke nota en in deze nota alleen specifieke regelgeving of uitwerking voor Utrechtse Heuvelrug is opgenomen. Ook de afschrijvingstabel is hier onderdeel van. Samen vormt dit het gemeentelijk beleid. Ten behoeve van de praktische hanteerbaarheid (zowel voor raad en ambtelijke organisatie) is een kernachtig hoofdstuk met de belangrijkste beleidslijnen opgenomen.

1.2 Samenvatting wijzigingen

Ten opzichte van de vorige door de raad vastgestelde nota Waarderen en afschrijven (2015), zijn de belangrijkste wijzigingen:

- Deze notitie is beknopter doordat teksten \ regels die al in de landelijke nota staan, niet worden herhaald.
- Afschrijvingstermijnen van specifieke activa zijn aangepast. Reden hiervan is dat de gebruiksduur in de praktijk bleek af te wijken van de afschrijvingstermijnen die werden gehanteerd. Ook zijn activacategorieën toegevoegd zodat beter kan worden aangesloten op gebruiksduren in de praktijk.
- In de praktijk werden eigen uren op investeringskredieten en overhead die daaraan is toe te rekenen niet toegerekend aan investeringskredieten. Eigen uren gaan we vanaf de begroting 2022 voor nog niet door de raad vastgestelde investeringskredieten toerekenen. Overhead wordt niet aan investeringen toegerekend (blijft onveranderd).
- Indien het actief in gebruik is genomen en er nog een restant bedrag benodigd is dan wordt het krediet afgesloten, restantkrediet afgeraamd en wordt gestart met afschrijven. De nog uit te voeren werkzaamheden zullen ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht voor zover dit is toegestaan of voor het nog te realiseren deel van het activum moet administratief een nieuw krediet worden ingesteld.
- Investeringskredieten worden ter vaststelling aan de Raad aangeboden als de verwachting is dat deze in het voorgestelde jaar ook starten. Soms veranderen plannen en is een investeringskrediet toch niet meer nodig. Het kader is dat wanneer een krediet in jaar t wordt geopend \ voorgenomen investering dan start en in jaar t +1 (nagenoeg) niets is uitgegeven, het krediet wordt afgesloten. Hiermee wordt gestart vanaf jaarrekening 2021.

In de notitie materiële vaste activa zijn stellige uitspraken opgenomen. Met stellige uitspraken geeft de Commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Dit betekent dat verwacht wordt dat stellige uitspraken worden gevolgd. Indien een gemeente toch voor een afwijkende interpretatie kiest (de gemeente is van oordeel dat in haar specifieke omstandigheden een andere lijn beter past en ook 'BBV-proof' is), dan moet zij dit expliciet motiveren en kenbaar maken bij de begroting en de jaarstukken. Gemeente Utrechtse Heuvelrug volgt alle stellige uitspraken bij het aangaan van nieuwe investeringen. In paragraaf 1.3 zijn alle stellige uitspraken opgenomen.

De financiële effecten van de nota zijn opgenomen in het raadsvoorstel en besluit.

1.3 Stellige uitspraken

Stellige uitspraken ontstaan vaak in verband met nieuwe ontwikkelingen en / of wanneer het gaat om situaties waar gemeenten verschillend mee omgaan. Vaak betreft het actualiteiten en daarom hebben we ervoor gekozen deze hier kort toe te lichten. Uitgebreide toelichting is in de (landelijke) notitie materiële vaste activa opgenomen.

De stellige uitspraken zijn:

1. Software als afzonderlijk actief valt onder de materiële vaste activa (investeringen met een economisch nut). Dit betekent dat ze niet onder immateriële vaste activa mogen worden geplaatst. Als het een SAAS oplossing betreft wordt de software niet verkregen en mag er niet worden geactiveerd. Dit geldt ook voor de voorbereidingskosten om een SAAS-oplossing te implementeren. In hoofdstuk 3.4 van de notitie is meer informatie te vinden.
2. Licenties op software voor onbepaalde duur, die in één keer in rekening worden gebracht vallen onder de materiële vaste activa. Dit betekent dat de kosten worden toegerekend naar de jaren dat deze in gebruik is. Zie hoofdstuk 3.4.
3. Voor vastgoed met een economische functie is – ingeval van een duurzame waardevermindering - afwaardering verplicht en wordt de toets met behulp van de directe opbrengstwaarde voorgeschreven. Zie hoofdstuk 5.3
4. Een wijziging van een verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. gebruiksintensiteit is een schattingswijziging. De bestaande (rest)boekwaarde wordt niet herrekend, maar over de langere, dan wel kortere, dan wel gelijkblijvende verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. Zie hoofdstuk 6.3
5. Een wijziging van de ‘vrij te kiezen’ waarderingsgrondslagen is een stelselwijziging. Bij een stelselwijziging worden bestaande (rest)boekwaarden niet herrekend, maar over de langere, dan wel kortere, dan wel gelijkblijvende verwachte gebruiksduur afgeschreven. Zie hoofdstuk 6.3
6. Uit hoofde van rechtmatigheid kunnen besluiten tot een stelsel- of schattingswijziging met betrekking tot materiële vaste activa uiterlijk tot het einde (31 december) van het desbetreffende begrotingsjaar worden genomen door de raad. Zie hoofdstuk 6.3.
7. Klein en groot onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd. Zie hoofdstuk 7.4.
8. Voorzieningen die vooraf worden gevormd om lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren, kunnen alleen met instemming van de raad ingesteld en gevoed worden op basis van een recent beheerplan. Zie hoofdstuk 7.5. Binnen onze gemeente hebben we dit type voorzieningen op dit moment niet.
9. Onder recent beheerplan wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord is in de paragraaf ‘onderhoud kapitaalgoederen’ van de begroting en de jaarstukken. Zie hoofdstuk 7.5.2.
10. Tussentijdse bijstelling van het beheerplan binnen de vijf jaar is verplicht indien een belangrijke afwijking is opgetreden in de staat van het onderhoud. Zie hoofdstuk 7.5.2.
11. In geval van achterstallig onderhoud waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd. Zie hoofdstuk 7.6. Deze gaat in met ingang van begrotingsjaar 2021.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 behandelt de mogelijkheden voor het activeren van uitgaven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de waarderingsgrondslagen die de basis zijn voor het bepalen van de waarde van uitgaven op de balans. In hoofdstuk 4 zijn de regels voor het bepalen van de hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten weergegeven. Hoofdstuk 5 bestaat uit de samenvatting van de beleidslijnen voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug met betrekking tot activeren, waarderen en afschrijven van investeringen. Ten slotte is als bijlage de tabel met afschrijvingstermijnen opgenomen.

Hoofdstuk 2 Activabeleid

2.1 Activeren

Hoofdlijn is dat alle investeringen worden geactiveerd voor het bedrag van de investering. Om veel administratieve handelingen te voorkomen en de inzichtelijkheid van de investeringsstaat te vergroten wordt wel een ondergrens voor te activeren investeringen gehanteerd. Aanschaffingen met bedragen onder € 10.000 worden niet als investering aangemerkt, maar rechtstreeks als last in de exploitatie verantwoord.

Wanneer investeringen verzameld plaatsvinden (bijvoorbeeld meubilair dat verspreid over het jaar wordt geleverd), is het totaalbedrag bepalend voor het al dan niet activeren. Een verzamelde investering wordt vanaf een bedrag van € 10.000 geactiveerd. Deze bepaling is aanvullend op het criterium van de verplichte activering bij het individuele investeringsbedrag vanaf € 10.000. Investerings in de openbare ruimte met een langere looptijd worden, indien dit voor de sturing en \ of afschrijving gewenst is, opgesplitst in een voorbereidings-, uitvoerings- en nazorgkrediet.

2.2 Indeling vaste activa

2.2.1 Activeren van immateriële vaste activa.

Geen specifieke bijzonderheden ten opzichte van de notitie materiële vaste activa.

2.2.2 Activeren van materiële vaste activa.

Geen specifieke bijzonderheden ten opzichte van de notitie materiële vaste activa.

2.2.3 Activeren van financiële vaste activa.

Geen specifieke bijzonderheden ten opzichte van de notitie materiële vaste activa.

Voor bijdrage aan derden geldt aanvullend op BBV, artikel 61 dat e.e.a. via een overeenkomst is vastgelegd met de betreffende derde. Dezelfde afschrijvingstermijn wordt gebruikt welke ook zou als de situatie waarbij het actief in eigendom is, tenzij deze hoger is dan de termijn die de derde partij hanteert. In deze situatie wordt de afschrijvingstermijn van de derde partij gehanteerd. Wanneer niet aan deze voorwaarden wordt voldaan of wanneer e.e.a. niet contractueel is vastgelegd, moeten bijdragen aan activa in eigendom van derden rechtstreeks in de exploitatie worden verantwoord.

Voorbeelden van activa in eigendom van derden zijn de bekostiging van de eerste inrichting van meubilair in het primair onderwijs en een investeringsbijdrage voor een clubhuis. De volgende overwegingen spelen een rol bij het bepalen of activeren gewenst is:

- De gemeente zelf ondervindt geen baten van de investering en beschikt economisch niet over het actief. Hierdoor draagt het activeren van deze bijdragen niet bij aan het juiste inzicht in de vermogenspositie van de gemeente.
- Het activeren zorgt ervoor dat grote verschuivingen in de baten en lasten van de gemeente worden voorkomen bij omvangrijke investeringsbedragen.

2.3 Niet activeerbare kosten

Geen specifieke bijzonderheden ten opzichte van de notitie materiële vaste activa.

2.4 Leasen

Een steeds vaker voorkomende vorm van eigendom is het leasen van goederen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee vormen:

- Operationele lease (geen economisch, geen juridisch eigenaar -> niet op balans)
- Financiële lease (wel economisch, geen juridisch eigenaar -> op balans)

In de (landelijke) notitie materiële vaste activa worden de regels aangegeven. Er zijn geen specifieke bijzonderheden ten opzichte van de notitie materiële vaste activa

Hoofdstuk 3 Waarderingsgrondslagen

3.1 Indeling waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zijn de basis voor het bepalen van de waarde van de bezittingen voor de balans. Met de waarderingsgrondslagen kan het bedrag voor afschrijving worden berekend. Conform het BBV worden activa gewaardeerd op basis van:

- De verkrijgingsprijs. Dit zijn de inkoopprijs (excl. de verrekenbare of compensabele BTW) en de bijkomende kosten;
- De vervaardigingsprijs. Zelfgeproduceerde vaste activa worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs onder aftrek van de gepleegde afschrijvingen. Dit zijn de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Directe uren (niet behorende bij de overhead) worden er ook aan toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt rente toegerekend over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief. Overhead wordt niet toegerekend.

3.2 Waarderingsgrondslagen

Directe en indirecte kosten

Op basis van de notitie materiële vaste activa is het verplicht om naast de aanschafkosten van grond- en hulpstoffen ook overige directe kosten, zoals eigen uren op te nemen. De overhead is een keuze. De lijn in de gemeente Utrechtse Heuvelrug is om de directe uren vanaf de begroting 2022 voor nog niet formeel door de raad vastgestelde investeringskredieten te activeren. De overhead zoals deze is opgenomen in de begroting (als BBV-overzicht) wordt niet toegerekend aan investeringskredieten.

Toerekening rentelasten aan activa

De rentelasten worden toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. Het jaar waarin de investering start wordt er dus geen rente toegerekend, de boekwaarde van de investering per 1 januari van dat jaar was immers nihil. Pas vanaf het tweede jaar van een investering worden in de begroting rentelasten toegerekend aan het product waarvoor het actief wordt gebruikt. In de jaarrekening worden de rentelasten berekend op basis van de daadwerkelijke boekwaarde per 1 januari van enig jaar.

Bij bouwgrondexploitatie wordt de rentelast over de boekwaarde per 1 januari van dat jaar toegevoegd aan de activa op de balans.

Periodieke tussentijdse waardering

Periodiek en cyclisch wordt een tussentijdse controle uitgevoerd op de activa. Het doel hiervan is om onderzoek te doen naar het werkelijk bestaan, de functie en de resterende levensduur van materiele vaste activa in eigendom van de gemeente in relatie tot de waardering in de administratie. De periodieke controle gebeurt op basis van een gestructureerd plan van aanpak, waar elke soort activa eens in de tijd wordt onderzocht en beoordeeld.

Hoofdstuk 4 Afschrijvingsbeleid

4.1 Afschrijven

In het stelsel van baten en lasten worden de uitgaven die over meerdere jaren nut hebben, over meerdere jaren ten laste van de exploitatie gebracht. Dit gebeurt door de totale investeringslasten te delen door de gebruiksduur (=afschrijvingsperiode). Dit leidt tot de afschrijvingslasten. Op deze wijze worden de lasten zo veel mogelijk verdeeld over de jaren dat het actief van nut is. Afschrijven is het (in economisch opzicht) tot uitdrukking brengen van de waardevermindering. De afschrijvingslasten en rentelasten samen vormen de kapitaallasten. Dit zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met geactiveerde investeringen.

4.2.2 De afschrijvingsmethode

Gemeenten zijn vrij om de wijze van afschrijving te bepalen. In de gemeente Utrechtse Heuvelrug hebben we gekozen voor de lineaire afschrijvingsmethode. In bijzondere gevallen kan met een raadsbesluit hiervan worden afgeweken.

4.2.3 Gewijzigde afschrijvingstermijnen

In bijlage 1 is de afschrijvingstabel opgenomen. Voor een aantal activa geldt dat de afschrijvingstermijn t.o.v. de vorige door de raad vastgestelde afschrijvingstermijnen is aangepast. Doel hiervan is dat de afschrijvingsduur beter overeenkomt met de gebruiksduur. Ook zijn activacategorieën toegevoegd of verwijderd. In deze paragraaf lichten we kort de belangrijkste wijzingen toe.

	Soort investering	Huidig	Nieuw	Toelichting
1	Interne verbouwing		15	Bij verbouwing Woud en Cultuurhuis is gebleken dat voor verbouwingen een specifieke gebruiksduur kennen.
2	Wegen, fiets- en voetpaden: aanleg en vervanging met klinkerverharding	25	40	Zie toelichting onder de tabel.
3	Openbare verlichting lichtmasten \ lichtarmaturen		40 / 20	Deze was niet opgenomen, terwijl we (mogelijk) wel dit type investeringen hebben
4	Bruggen combi hout \ staal \ beton		30	
5	Kunstgrasvelden: onderlaag	30	36	In de praktijk (binnen UH) blijkt dat de gebruiksduur toplagen korter is dan eerder ingeschat. Dit is ook een landelijk beeld. Door de gunstige
6	Kunstgrasvelden: top laag	15	12	
7	Kantplanken kunstgrasvelden		15	Toegevoegde wettelijke zorgplicht (i.v.m. kunstvelden)
8	Revitalisatie velden		8	Komt voort uit besluit sportnota
9	Asfalt ijsclub Doorn		10	
10	Lichtmasten sport	50	30	De gebruiksduur blijkt in de praktijk korter te zijn.
11	Ledverlichting gebouwen		15	Deze is toegevoegd omdat de praktijk vroeg om deze activacategorie
12	Buitenzonwering		15	
13	Zonnepanelen		15	
14	Laptops en tablets	5	3	Komt overeen met de gebruiksduur zoals die door RID wordt gehandhaafd.
15	Meubilair Raadszaal		10	Deze is toegevoegd omdat de praktijk vroeg om deze activacategorie
16	Terreinmeubilair		25	Deze was niet opgenomen, terwijl we (mogelijk) wel dit type investeringen hebben
17	Logistieke middelen (schrob/zuigmachine, hoogwerker, palletwagen)		10	Deze is toegevoegd omdat de praktijk vroeg om deze activacategorie
18	Restauratie oude archieven	25		Vervalt omdat dit niet meer hoeft plaats te vinden

Voor wat betreft de openbare ruimte geeft de praktijkervaring aan dat gebruiksduren langer zijn dan de afschrijvingstermijnen die worden gehanteerd. Tegelijkertijd kan dit momenteel niet worden onderbouwd (er is bijvoorbeeld in de vakliteratuur weinig informatie te vinden en ook binnen onze gemeente hebben we geen analyses op dat vlak) en zijn deze onveranderd gebleven. Voor wegen ligt dit anders omdat daar een advies van een expertgroep is gevraagd. Hiervan was de uitkomst dat het onder voorwaarden mogelijk is om het beheer voor elementenverharding

(beton en klinkers) op te rekken naar 110 jaar. Deze periode geldt dan met name voor het fundament. Binnen deze periode moet wel het verhardingsmateriaal worden vervangen. De stroefheid van de gebakken elementen zal naar circa 40 á 50 jaar niet meer voldoende zijn. Een mogelijkheid bij gebakken stenen is dan om de elementen om te draaien op het moment van herstraten. Voor betonnen elementen is de levensduur tussen de 25 en 40 jaar. Om deze reden is voorlopig gekozen voor een gemiddelde afschrijvingsperiode van 40 jaar. Verdiepend onderzoek zal uitwijzen of deze nog kan worden aangepast en of splitsing in activacategorieën wenselijk dan wel nodig is.

4.2.4 Datum van afsluiten krediet en ingang afschrijving

In het eerste jaar van een investering worden geen afschrijvingslasten begroot. De afschrijving start op 1 januari t+1 vanaf het moment van in gebruik name in jaar t. Indien het actief in gebruik is genomen en er nog een restant bedrag benodigd is dan wordt het krediet afgesloten, restantkrediet afgeraamd en wordt gestart met afschrijven. De nog uit te voeren werkzaamheden zullen ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht voor zover dit is toegestaan of voor het nog te realiseren deel van het activum moet administratief een nieuw krediet worden ingesteld. Als het te realiseren deel volledig een restantkrediet betreft en dit in de scope van het investeringskrediet zat, dan hoeft dit niet door de raad te worden vastgesteld. Het voor andere doeleinden aanwenden van restantkredieten is niet toegestaan. Het is belangrijk om te starten met afschrijven zodra een activum in gebruik wordt genomen, omdat als te laat wordt gestart met afschrijven, dan ontstaat bij vervanging een probleem (de investering is nog niet afgeschreven, maar het actief moet wel worden vervangen).

4.2.5. Datum van opheffen krediet bij niet-besteding

De raad stelt de investeringskredieten vast (via de begroting of raadsvoorstellen). Investerings worden ter vaststelling aangeboden als de verwachting is dat deze in het voorgestelde jaar ook starten. Soms veranderen plannen en is een investeringskrediet toch niet meer nodig. Het kader is dat wanneer een krediet in jaar t wordt geopend \ voorgenomen investering dan start en in jaar t +1 (nagenoeg) niets is uitgegeven, het krediet wordt afgesloten. Hiermee wordt gestart vanaf jaarrekening 2021 (ook voor kredieten beschikbaar gesteld in 2021). Voorbeeld: wanneer een krediet per 1 januari 2021 beschikbaar komt, dan is 31 december 2022 dus het meetmoment.

4.2.6 Componentenbenadering

Een gemeente kan kiezen de componentenbenadering toe te passen voor materiële vaste activa. Deze benadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waarde verloop van die delen. De opdeling wordt gemaakt, omdat de economische gebruiksduur per samenstellend deel kan verschillen. Op deze manier worden bijvoorbeeld voor een gebouw, de bijbehorende technische installaties en de terreininrichting verschillende afschrijvingstermijnen gehanteerd. De gemeente Utrechtse Heuvelrug hanteert deze benadering.

Hoofdstuk 5 Samenvatting beleidslijnen

5.1 Beleidslijnen

Alle voorgestelde beleidslijnen voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug over activeren, waarden en afschrijven van investeringen worden dit hoofdstuk weergegeven. Het is bedoeld als praktisch handvat voor de raad, maar ook voor de budgethouder. Indien de beknoptheid zorgt voor verschillende interpretatiemogelijkheden, dan zijn de beleidslijnen zoals ze in dit hoofdstuk staan niet leidend. Uit praktische overwegingen zijn de beleidsuitgangspunten doorlopend genummerd.

5.2 Beleidslijnen op het gebied van activeren

Omvang

1. Aanschaffingen vanaf € 10.000 worden als investeringen bestempeld en geactiveerd.
2. Voor verzamelde bestellingen is het totaalbedrag bepalend voor het al dan niet activeren. Verzamelde bestellingen vanaf een bedrag van € 10.000 worden geactiveerd. Deze bepaling is aanvullend op punt 1.
3. Aanschaffingen kleiner dan € 10.000 worden in de exploitatie van baten en lasten meegenomen en worden dus niet geactiveerd.

Bijdragen

4. Voor bijdrage aan derden geldt aanvullend op het BBV, artikel 61 dat e.e.a. via een overeenkomst is vastgelegd met de betreffende derde(n). Wanneer niet aan deze voorwaarden wordt voldaan of wanneer e.e.a. niet contractueel is vastgelegd, moeten bijdragen aan activa in eigendom van derden rechtstreeks in de exploitatie worden verantwoord.
5. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd (artikel 62, lid 1 BBV). Dit is de bruto-methode. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten op de investering in mindering worden gebracht. Hier is sprake van de netto-methode.
6. Als de raad heeft besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve dan mag deze reserve niet in mindering worden gebracht op de investering, maar wordt deze gebruikt als dekking van de jaarlijkse uit de investering voortvloeiende kapitaallasten.

Immateriële activa:

7. De kosten die zijn verbonden aan het sluiten en oversluiten van geldleningen worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van (over)sluiten van de lening.
8. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd als dit is toegestaan vanuit het BBV, artikel 60.

Materiële activa:

9. Investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.
10. Investeringen (in de openbare ruimte) met een maatschappelijk nut worden geactiveerd.
11. Het kwaliteitsniveau van investeringen in de openbare ruimte is vastgelegd in een door de raad vastgesteld beheerplan.

12. Klein en groot onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd.
13. Tussentijdse bijstelling van het beheerplan binnen de vijf jaar is verplicht indien een belangrijke afwijking is opgetreden in de staat van het onderhoud.
14. In geval van achterstallig onderhoud waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties moet een voorziening worden gevormd.

Financiële vaste activa (zie ook BBV, artikel 36):

15. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden geactiveerd.
16. Leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen worden geactiveerd.
17. Overige langlopende leningen worden geactiveerd.
18. Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer worden geactiveerd.

Niet activeerbare kosten (notitie materiële vaste activa, pagina 56 en BBV, artikel 59):

19. Tekorten, bestemmingsplannen, hertaxatie WOZ, programma stedelijke vernieuwingen, bodemsanering, kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde die niet bestemd zijn voor verkoop of uitleen tegen vergoeding, kosten van eerste aanleg bij uitbreidingsinvesteringen in het rioolstelsel (indien deze volledig gedekt worden uit de verkregen grondprijzen van een grondexploitatie) en onderhoudskosten worden niet geactiveerd.

5.3 Beleidslijnen op het gebied van waarden

20. De activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs.
21. Bij het waarden van activa worden de directe lasten (kosten van leveringen van producten en/of diensten door derden) en personele lasten betrokken. Overhead wordt hier niet in betrokken en is dus geen onderdeel van de vervaardigingsprijs.
22. Verrekenbare en compensabele btw worden niet aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegerekend. Niet-verrekenbare en niet-compensabele btw wel.
23. De rentelasten worden toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. Dit geldt ook voor de nog niet afgesloten activa.
24. Investerings met een langere looptijd worden, indien dit voor de sturing en \ of afschrijving gewenst is, opgesplitst in voorbereidings-, uitvoerings- en nazorgkrediet.
25. Bij grondexploitaties wordt de rente toegevoegd aan het complex.
26. De rentelast van vaste activa (exclusief grondexploitaties) die niet administratief zijn afgesloten, wordt niet toegevoegd aan de activa op de balans.
27. Voor alle activa wordt uitgegaan van een restwaarde van nihil.
28. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling.
29. Op het moment van afstoten van een actief moet de boekwinst of het boekverlies in de exploitatie worden verantwoord. De boekwinst of het boekverlies mag in geen geval worden verrekend met de aanschaf- of verkrijgingsprijs van het nieuwe actief
30. De verwachte duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

31. Overeenkomsten met operationele lease worden niet geactiveerd. Wel worden deze in de toelichting op de balans vermeld in verband met het langdurige karakter van de aangegane verplichtingen.
32. Overeenkomsten met financiële lease worden verplicht geactiveerd tegen de resterende jaarlijks te betalen lease termijnen.
33. Bij financiële lease wordt op de balans de som van de resterende jaarlijks te betalen leasetermijnen opgenomen.
34. De onderhanden werken grondexploitatie worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd. Indien de toekomstige eindwaarde bij grondexploitaties naar verwachting negatief is, wordt een verliesvoorziening getroffen. Deze wordt verantwoord als een waarde correctie naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren.
35. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.
36. Vorderingen worden tegen nominale waarde, onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid, gewaardeerd.
37. Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd
38. Vastgoed met een bedrijfseconomische functie waarvan de boekwaarde hoger is dan de directe opbrengstwaarde, moet worden afgewaardeerd. Bij vastgoed met een maatschappelijke functie speelt dit vraagstuk niet.

5.4 Beleidslijnen op het gebied van afschrijven

39. Investerings met een economisch nut worden afgeschreven met uitzondering van gronden en terreinen.
40. Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden afgeschreven
41. De afschrijvingsbasis wordt bepaald door de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs minus de eventuele bijdrage van derden.
42. Investerings worden afgeschreven conform de lineaire afschrijvingsmethodiek. In bijzondere gevallen kan met een raadsbesluit hiervan worden afgeweken.
43. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de verwachte toekomstige gebruiksduur. Voor het bepalen van de afschrijvingstermijn wordt de afschrijvingstabel gehanteerd die is opgenomen in bijlage I.
44. Voor investerings geldt dat het moment van ingebruikname gelijkgesteld is aan het moment van administratieve afsluiting.
45. In het eerste jaar van de investering wordt in de begroting niet gerekend met afschrijvingslasten. De afschrijving gaat in op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname.
46. Op investerings wordt resultaatonafhankelijk afgeschreven.
47. Bij duurzame waardevermindering of buitengebruikstelling wordt extra afgeschreven.
48. De componentenbenadering wordt toegepast.
49. Indien het actief in gebruik is genomen en er nog een restant bedrag benodigd is dan wordt het krediet afgesloten, restantkrediet afgehaald en wordt gestart met afschrijven. De nog uit te voeren werkzaamheden komen ten laste van de exploitatie of voor het nog te realiseren activum moet een nieuw krediet voor worden ingesteld (het is dan zoeken naar een praktische oplossing hoe).
50. Wanneer een krediet in jaar t wordt geopend en 2 jaar na t (nagenoeg) niets is uitgegeven, wordt het krediet wordt afgesloten.

Bijlage I: Tabel afschrijvingstermijnen

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen van activa aangegeven. De vermelde afschrijvingstermijnen zijn bindend. Wanneer het gewenst is om af te wijken van de aangegeven afschrijvingstermijnen dient dit via een raadsbesluit te worden bevestigd. De tabel kan worden aangepast via de planning- en controldocumenten.

Soort investering	Afschrijftermijn (in jaren)
1 Immateriële vaste activa	
1.1 Ontwikkelings- en onderzoekskosten (indien toegevoegd nut)	5
1.2 Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Diverse
Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.	
2.1 Gronden en terreinen	0
2.2 Woonruimten	
2.2.1 Stichting (opstal)	40
2.2.2 Renovatie, verbouwing en uitbreiding	25
2.3 Bedrijfsgebouwen en gebouwen met een onderwijskundige bestemming	
2.3.1 Stichting (opstal)	40
2.3.2 Renovatie en restauratie	25
2.3.3 Interne verbouwing	15
2.3.4 Tijdelijke gebouwen	15
2.3.5 1e inrichting en onderwijsleerpakketten	15
2.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
2.4.1 Wegen, fiets- en voetpaden: aanleg en vervanging	
- met asfaltverhardingen	50
- met elementenverhardingen	40
- half verhard	10
2.4.2 Wegen, fiets- en voetpaden: verkeerskundige aanpassingen	10
2.4.3 Bruggen: - staal/beton	40
- hout	20
- combi hout/staal/beton	30
2.4.4 Lichtmasten openbare verlichting	40
2.4.5 Lichtarmaturen openbare verlichting	20
2.4.6 Overgenomen lichtarmaturen openbare verlichting	10
2.4.7 Plantsoenen / parken: aanleg / reconstructie	25
2.4.8 Riolering: aanleg / vervanging	50
2.4.9 Riolering: bergbezinkbassins	50
2.4.10 Riolering: drukriolering - bouwkundig	50
- mechanisch/elektrisch	15
2.4.11 Hekwerken: aanleg / vervanging	25
2.4.12 Sportterreinen, dierenparken en kinderboerderijen: aanleg en vervanging	25
2.4.13 Speelplaatsen, incl. speelwerktuigen	10
2.4.14 Kunstgrasvelden: - onderlaag	36
- top laag	12
2.4.15 Revitalisatie kunstgrasvelden	8
2.4.16 Kantplanken kunstgrasvelden	15
2.4.17 Asfalt ijsclub Doorn	10
2.4.18 Lichtmasten sport	30
2.4.19 Lichtarmaturen sport	15
2.4.20 Kliko afval inzamelcontainer	15
2.4.21 Afval verzamelcontainers	10

Soort investering	Afschrijftermijn (in jaren)
2.5 Vervoermiddelen e.d.	
2.5.1 Personenauto's	8
2.5.2 Vrachtauto's	8
2.5.3 Bestelauto's en heftrucks	8
2.5.4 Tractoren	10
2.5.5 Aanhangwagen	10
2.5.6 Sneeuwplougen	20
2.6 Machines, apparaten en installaties	
2.6.1 Technische installaties woningen en bedrijfsgebouwen	15
2.6.2 Buitenzonwering	15
2.6.3 Zonnepanelen	25
2.6.4 Verkeersregelinstallaties	15
2.6.5 Pompen en pompgemalen riolen: - bouwkundig	25
2.6.6 -mechanisch/elektrisch	15
2.6.7 2.6.4 Werktuigen en gereedschappen	5/10
2.6.8 2.6.5 Maaimachines en maaieenheden	5
2.6.9 2.6.6 Beregeningsinstallaties sportvelden	25
2.7 Overige	
2.7.1 Terreinmeubilair	25
2.7.2 (Kantoor)meubilair en overige vaste inrichting	15
2.7.3 Ledverlichting gebouwen	15
2.7.4 Laptops en tablets	3
2.7.5 Pc's, randapparatuur, servers en daarbij behorende software	5
2.7.6 Bekabeling automatisering en telefonie	10
2.7.7 Smartphones en toebehoren	3
2.7.8 Audio visuele middelenvergaderruimten	5
2.7.9 Geluidsinstallatie raadsaal	8
2.7.10 Apparatuur postverzorging (couverteer- en vouwmaschine)	7
2.7.11 Koffie automaten	7
2.7.12 Keukenapparatuur (restaurant, cantina en pantry's)	10
2.7.13 Keukenmeubilair (restaurant en cantina)	15
2.7.14 Meubilair Trefpunt en pantry's (treinzitjes, loungeplekken enz.)	10
2.7.15 Meubilair Raadsaal	10
2.7.16 Logistieke middelen (schrob/zuigmachine, hoogwerker, palletwagen)	10